

Uloga javne uprave u razvoju poduzetništva

Prelčec, Jelena

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:026967>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-26**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Prijediplomski stručni studij
Menadžment uredskog poslovanja

JELENA PRELČEC

ULOGA JAVNE UPRAVE U RAZVOJU PODUZETNIŠTVA

ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2023. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Prijediplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

Usmjerenje Menadžment uredskog poslovanja

ZAVRŠNI RAD

ULOGA JAVNE UPRAVE U RAZVOJU PODUZETNIŠTVA

Mentorica:
dr.sc.socio. Kristijan Čović

Studentica:
Jelena Prelčec

Naziv kolegija:
OSNOVE PODUZETNIŠTVA

JMBAG studenta:
0253033725

Sadržaj

SAŽETAK	1
ABSTRACT	2
1. UVOD	3
1.1. Cilj i svrha istraživanja	4
1.2. Struktura rada	4
1.3. Znanstvene metode istraživanja	4
2. SPECIFIČNOSTI JAVNE UPRAVE U ODRŽAVANJU JAVNOG INTERESA I POTREBA	5
2.1. Pojmovne odrednice javne uprave i složenost funkcija	5
2.2. Održavanje društvenog poretka i javnog interesa	7
2.3. Pružanje javnih dobara i usluga	8
2.4. Kreiranje i provedba javnih politika	10
2.5. Izazovi i perspektive javne uprave	11
3. SPECIFIČNOSTI PODUZETNIŠTVA U FUNKCIJI EKONOMSKOG RAZVOJA I KONKURENTNOSTI	14
3.1. Pojmovne odrednice poduzetništva	14
3.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture	15
3.3. Potpore poduzetništvu u osnivanju i napretku poslovanja	18
3.4. Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje investicija	19
4. ULOGA JAVNE UPRAVE U PODUZETNIČKIM AKTIVOSTIMA	21
4.1. Uloga javne uprave u zakonodavnoj regulativi i pokretanju poduzetništva	21
4.2. Javno-privatno partnerstvo za poticanje poduzetništva	22
4.3. Obrazovanje i edukacija za poduzetnike	25
4.4. Potencijali eksploatacije EU fondova	26
4.5. Policija - čuvar sigurnosti i partner poslovnog okruženja	27
4.6. Uloga policije u promicanju povjerenja i transparentnosti poduzetništva	28
4.7. Izazovi i perspektive suradnje policije i poduzetnika	29
5. ZAKLJUČAK	32
6. LITERATURA	34
7. POPIS TABLICA I SLIKA	37
7.1. Popis tablica	37
7.2. Popis slika	37
8. IZJAVA	38

SAŽETAK

U razvoju poduzetništva, uloga javne uprave ima mnogo šire značenje nego jednostavno osiguravanje povoljnih uvjeta za poslovanje. Ona također zahtijeva osiguranje integriteta, pravednosti i transparentnosti u svim procesima, kako bi se spriječila nepravedna konkurencija, korupcija i zloupotreba moći. Javna uprava se suočava s izazovima osiguravanja efikasne administracije, brze obrade poslovnih procedura i smanjenja birokracije, a sve te komponente imaju ključnu ulogu u olakšavanju poslovanja malih i srednjih poduzeća, koja često čine temelj gospodarske aktivnosti. Uloga javne uprave ide i dalje od administrativnih aspekata. Ona djeluje kao posrednik i most između akademske zajednice, istraživačkih institucija i poslovnog sektora. Poticanjem suradnje između ovih sektora, javna uprava može olakšati prijenos znanja i tehnologije, potaknuti istraživanje i razvoj te poticati inovacije. Takva sinergija podržava rast poduzetništva, stvarajući plodno tlo za nove ideje i poduhvate.

Kada je riječ o suradnji između policije i poduzetnika, otvara se nova dimenzija u poticanju sigurnosti i poštenja u poslovnim aktivnostima. Edukacija poduzetnika o potencijalnim sigurnosnim rizicima i načinima prevencije doprinosi podizanju svijesti i spremnosti poslovnih subjekata za suočavanje s potencijalnim prijetnjama. Štoviše, suradnja se proširuje i na suzbijanje kibernetičkih prijetnji, gdje policija postaje ključni partner u zaštiti digitalnih resursa poduzetnika. Unatoč izazovima poput nedostatka međusobnog povjerenja, različitih prioriteta i kulturnih raznolikosti, perspektive suradnje između policije i poduzetnika donose brojne prednosti. Fokus na upravljanju novim oblicima kriminaliteta, izgradnja povjerenja putem transparentnosti, razmjena informacija i zajednička odgovornost za stvaranje sigurnog poslovnog okruženja postaju ključni ciljevi koji potiču rast poduzetništva.

Ključne riječi: javna uprava,, poduzetništvo, policija, suradnja

ABSTRACT

In the development of entrepreneurship, the role of public administration has a much broader meaning than simply ensuring favorable conditions for business. It also requires ensuring integrity, fairness and transparency in all processes, in order to prevent unfair competition, corruption and abuse of power. Public administration faces the challenges of ensuring efficient administration, fast processing of business procedures and reduction of bureaucracy, and all these components play a key role in facilitating the operations of small and medium-sized enterprises, which often form the basis of economic activity. The role of public administration goes beyond administrative aspects. It acts as an intermediary and bridge between the academic community, research institutions and the business sector. By encouraging cooperation between these sectors, public administration can facilitate the transfer of knowledge and technology, encourage research and development, and encourage innovation. Such synergy supports the growth of entrepreneurship, creating fertile ground for new ideas and ventures.

When it comes to cooperation between the police and entrepreneurs, a new dimension opens up in encouraging safety and honesty in business activities. Education of entrepreneurs about potential security risks and methods of prevention contributes to raising the awareness and readiness of business entities to deal with potential threats. Moreover, the cooperation extends to countering cyber threats, where the police becomes a key partner in protecting the digital resources of entrepreneurs. Despite challenges such as lack of mutual trust, different priorities and cultural diversities, the perspectives of cooperation between the police and entrepreneurs bring numerous advantages. Focus on managing new forms of crime, building trust through transparency, information exchange and joint responsibility for creating a safe business environment are becoming key goals that encourage the growth of entrepreneurship.

Keywords: public administration, entrepreneurship, police, cooperation

1. UVOD

U suvremenom društvu, uloga javne uprave postaje sve značajnija u poticanju, podržavanju i reguliranju razvoja poduzetništva. Poduzetništvo predstavlja vitalni motor ekonomske dinamike, inovacija i stvaranja radnih mjesta te je ključno za održivi ekonomski rast i društveni napredak. Kako bi se osigurala povoljna klima za razvoj poduzetništva, javna uprava ima ključnu ulogu u oblikovanju politika, stvaranju poticajnog okruženja te osiguravanju pravednih i učinkovitih regulatornih okvira. Razvoj poduzetništva povezan je s nizom čimbenika kao što su inovacije, tehnološki napredak, investicije, obrazovanje i podrška u poslovanju. Javna uprava ima mogućnost utjecati na ove čimbenike putem donošenja relevantnih zakona, strategija i politika. Kroz pravilno usmjerene poticaje, financijsku podršku i olakšice, država može potaknuti razvoj novih tehnologija, povećati konkurentnost domaćih tvrtki na globalnom tržištu te stvoriti povoljno okruženje za privlačenje stranih investitora.

Uloga javne uprave u razvoju poduzetništva nije samo u stvaranju povoljnih uvjeta za poslovanje. Također je važno osigurati pravednost i transparentnost u procesima, kako bi se spriječila nepoštena konkurencija, korupcija i zloupotrebe moći. Učinkovita administracija, brza obrada poslovnih procedura te smanjenje birokracije igraju ključnu ulogu u olakšavanju poslovanja malih i srednjih poduzeća, koja često predstavljaju temelj gospodarske aktivnosti. Javna uprava također može djelovati kao most između akademske zajednice, istraživačkih institucija i poslovnog sektora. Poticanjem suradnje između ovih sektora, može se olakšati prijenos znanja i tehnologije, poticati istraživanje i razvoj te potaknuti inovacije koje će dalje podržati rast poduzetništva.

U svjetlu brzih promjena na globalnom tržištu, javna uprava također ima zadatak prilagoditi se novim trendovima i izazovima. To uključuje razumijevanje digitalizacije, e-trgovine, održivosti i društveno odgovornog poslovanja te prilagodbu regulativnog okvira kako bi se potaknula odgovarajuća inovacija i razvoj. Uloga javne uprave u razvoju poduzetništva je iznimno važna za stvaranje održive i dinamične ekonomske klime. Kroz kreiranje poticajnih politika, osiguravanje pravednih i učinkovitih regulatornih okvira te podršku inovacijama i suradnji, javna uprava može pozitivno utjecati na rast poduzetništva, stvarajući time bolje gospodarske prilike i povećavajući društveno blagostanje.

1.1. Cilj i svrha istraživanja

Cilj istraživanja završnog rada na temu "Uloga javne uprave u razvoju poduzetništva" jest duboko analizirati i razumjeti kako javna uprava može doprinijeti poticanju, podržavanju i reguliranju razvoja poduzetništva s ciljem postizanja održivog ekonomskog rasta i društvenog napretka. Svrha istraživanja je istražiti ključne strategije, politike i prakse koje javna uprava može primijeniti kako bi stvorila povoljno okruženje za razvoj poduzetništva te istražiti utjecaj tih mjera na gospodarstvo i društvo.

1.2. Struktura rada

U uvodu će se raspraviti temeljni kontekst istraživanja, istaknuti važnost uloge javne uprave u razvoju poduzetništva, naglasiti svrha i ciljevi istraživanja te struktura rada. U drugom poglavlju fokus će biti na opisu ključnih karakteristika i funkcija javne uprave. Bit će analizirane različite dimenzije njenog djelovanja, uključujući održavanje društvenog poretka, pružanje javnih dobara i usluga te proces kreiranja i provedbe javnih politika. Treće poglavlje će se posvetiti razumijevanju suštine poduzetništva kao pokretača ekonomske dinamike. Pojmovne odrednice poduzetništva bit će razjašnjene, a posebna pažnja posvetit će se razvoju poduzetničke infrastrukture i potporama koje su ključne za uspješan razvoj poduzetničke zajednice. Četvrto poglavlje će se baviti središnjim pitanjem istraživanja: kako javna uprava može utjecati na razvoj poduzetništva. Razmatrat će se uloga javne uprave u kreiranju zakonodavnih okvira koji potiču pokretanje i razvoj poduzeća te kako se javno-privatno partnerstvo može iskoristiti kao alat za poticanje poduzetništva. U zaključku će se sumirati glavni nalazi istraživanja, naglasiti važnost uloge javne uprave u razvoju poduzetništva te istaknuti perspektive budućeg razvoja.

1.3. Znanstvene metode istraživanja

U završnom radu će se koristiti u različitim kombinacijama sljedeće znanstvene metode: deskriptivna metoda, metoda generalizacije, metoda ukazivanja na prednosti i nedostatke, induktivna i deduktivna metoda te metode analize i sinteze.

2. SPECIFIČNOSTI JAVNE UPRAVE U ODRŽAVANJU JAVNOG INTERESA I POTREBA

U kontekstu suvremenog društva, uloga javne uprave postaje sveobuhvatna i nezamjenjiva u održavanju vitalnih aspekata društvenog poretka. Temeljne funkcije javne uprave, usmjerene prema zadovoljenju javnih interesa i potreba, imaju ključan utjecaj na oblikovanje društva, ekonomije i svakodnevnog života građana. U poglavlju koje slijedi, detaljno ćemo istražiti specifičnosti javne uprave u izvršavanju ovih ključnih funkcija, sagledavajući njenu složenost, ulogu u održavanju društvenog poretka te važnost pružanja javnih dobara i usluga. Kroz dubinsku analizu ovih aspekata, otkrit ćemo kako javna uprava postaje ključni igrač u podržavanju trajnog društvenog napretka i ravnoteže između različitih društvenih skupina.

2.1. Pojmovne odrednice javne uprave i složenost funkcija

Pojmovne odrednice javne uprave predstavljaju temelj za razumijevanje ovog ključnog koncepta u suvremenom društvu. Javna uprava, kao institucionalna struktura odgovorna za ostvarivanje javnih funkcija i zadovoljenje interesa građana, igra vitalnu ulogu u organizaciji, provedbi i nadzoru javnih politika (Koprić, 2014.). Njezina složenost i raznolike funkcije čine je srži društvenog uređenja, te je stoga nužno analizirati i razumjeti ključne pojmove koji je definiraju.

Javna uprava se sastoji od raznolikih institucija, agencija, ministarstava i drugih tijela koja zajedno čine administrativni aparat države. Struktura ovisi o političkom sustavu i obliku vlasti te varira od zemlje do zemlje. Organizacija javne uprave pruža okvir za provođenje zakona, pružanje javnih usluga i ostvarivanje javnih politika. Ista ima značajan utjecaj na upravljanje društvenim resursima, uključujući financijske resurse, infrastrukturu i ljudske resurse (Pičuljan, 2007.). Efikasno upravljanje tim resursima omogućava državi da pruža usluge i podršku građanima te da ostvaruje svoje ciljeve.

Pojmovi transparentnosti i odgovornosti su ključni za javnu upravu. Transparentnost se odnosi na otvorenost djelovanja i informacija, dok odgovornost implicira odgovornost za djelovanje i rezultate. Javna uprava treba biti transparentna kako bi osigurala povjerenje građana i spriječila korupciju. Javna uprava djeluje unutar okvira pravne regulative, koja

obuhvaća zakone, propise i pravila koja uređuju njezino djelovanje. Pravna regulativa osigurava dosljednost i pravednost u postupcima javne uprave.

Javna uprava ima direktnu interakciju s građanima putem pružanja javnih usluga, izdavanja dozvola, poreza, socijalne skrbi i drugih oblika podrške. Učinkovita interakcija s građanima je temelj za zadovoljenje njihovih potreba (Koprić, 2014.). Suvremeni trendovi uključuju modernizaciju i digitalizaciju javne uprave. Upotreba tehnologije olakšava pristup uslugama, smanjuje birokraciju i povećava učinkovitost.

Pojmovne odrednice javne uprave pružaju dublje razumijevanje njezine uloge i značaja u suvremenom društvu. Razumijevanje ovih ključnih pojmova omogućava donositeljima politika, stručnjacima i građanima da u potpunosti shvate ulogu javne uprave u ostvarivanju društvenih ciljeva, pružanju javnih usluga i održavanju društvenog reda.

Funkcije javne uprave predstavljaju osnovne zadatke i uloge koje ova institucija obavlja kako bi ostvarila svoje ciljeve u službi građana i društva u cjelini. Te funkcije obuhvaćaju širok spektar zadataka, od upravljanja resursima do osiguravanja pravednosti i zaštite javnog interesa. Ključne funkcije javne uprave i njihovu ulogu u suvremenom društvu su sljedeće (Pusić, 2002.):

- **Planiranje i razvoj politika:** Javna uprava ima zadaću sudjelovati u planiranju i razvoju javnih politika. To uključuje identifikaciju problema, analizu potreba društva te izradu strategija i planova koji će pridonijeti ostvarivanju javnih ciljeva. Kroz ovo djelovanje, javna uprava osigurava koordiniran i strateški pristup rješavanju društvenih izazova.
- **Provedba politika:** Nakon planiranja, javna uprava provodi osmišljene politike i mjere. To uključuje osiguranje resursa, organizaciju aktivnosti, praćenje provedbe te osiguranje da politike budu primijenjene na dosljedan i pravedan način. Efikasna provedba osigurava ostvarivanje planiranih rezultata.
- **Pružanje javnih usluga:** Javna uprava ima ključnu ulogu u pružanju različitih javnih usluga građanima, kao što su zdravstvo, obrazovanje, sigurnost, socijalna skrb i infrastruktura. Osiguranje kvalitetnih i pristupačnih javnih usluga je temeljno za društveni napredak i dobrobit građana.
- **Upravljanje resursima:** Javna uprava upravlja financijskim, ljudskim i tehničkim resursima kako bi osigurala stabilnost i održivost provedbe javnih politika i usluga. Upravljanje resursima uključuje alokaciju sredstava, planiranje proračuna te osiguravanje efikasne potrošnje resursa.

- Održavanje reda i sigurnosti: Javna uprava ima zadaću održavati red i sigurnost u društvu. To uključuje osiguranje zakonitosti, provođenje zakona, sprječavanje kriminala i osiguranje javne sigurnosti. Funkcija održavanja reda i sigurnosti je ključna za stvaranje stabilnog okruženja za građane i gospodarski razvoj.
- Osiguranje pravednosti: Javna uprava igra važnu ulogu u osiguranju pravednosti i jednakosti u društvu. To uključuje zaštitu prava građana, sprečavanje diskriminacije te osiguranje jednakih mogućnosti za sve članove društva.
- Razvoj i provedba regulative: Javna uprava ima zadaću stvaranja i provođenja pravnih i administrativnih regulativa. Ovo uključuje donošenje zakona, propisa i pravila koja uređuju različite aspekte društvenog života i poslovanja.
- Praćenje i evaluacija: Javna uprava prati provedbu politika i usluga te provodi evaluaciju kako bi ocijenila njihovu učinkovitost i utjecaj. Ova funkcija omogućuje prilagodbu i poboljšanje politika i usluga prema stvarnim potrebama građana.

U suvremenom društvu, javna uprava ima izazovnu i složenu ulogu u zadovoljavanju različitih potreba i interesa. Njezine funkcije su međusobno povezane i komplementarne, te zajedno čine temelj za ostvarivanje stabilnosti, razvoja i blagostanja društva. Efikasno obavljanje ovih funkcija zahtijeva stručnost, transparentnost, odgovornost i kontinuirano prilagođavanje dinamičnim promjenama društvenog okruženja.

2.2. Održavanje društvenog poretka i javnog interesa

Održavanje društvenog poretka i javnog interesa je jedna od ključnih funkcija javne uprave koja ima dubok i trajan utjecaj na stabilnost, pravdu i dobrobit društva u cjelini. Ova funkcija se temelji na potrebi osiguranja ravnoteže između različitih interesa i vrijednosti unutar društva te osiguranja da se zakoni i pravila primjenjuju na dosljedan i pravedan način (Perko – Šepareović, 2006.). Javna uprava ima značajnu ulogu u osiguravanju društvenog poretka kroz provedbu zakona i pravila. Ovo uključuje provođenje kaznenog prava, civilnog prava i administrativnih regulativa (Pusić, 2002.) koje pomažu u održavanju reda i sprječavanju kršenja zakona. Kroz ovu funkciju, javna uprava osigurava da građani poštuju pravila igre, čime se smanjuju nesigurnost i konflikti unutar društva.

Osim toga, javna uprava ima zadaću zaštite javnog interesa. Javni interes predstavlja skup vrijednosti i ciljeva koji su važni za društvo kao cjelinu, kao što su sigurnost, zdravlje, pristup

obrazovanju i zaštita okoliša (Koprić, 2014.). Kroz svoje djelovanje, javna uprava osigurava da privatni interesi ne prevladaju nad tim javnim interesima te da se resursi i usluge raspoređuju na način koji najviše koristi cijelom društvu.

Javna uprava također ima zadaću osigurati socijalnu pravdu kroz pružanje podrške ranjivim skupinama i osiguravanje jednakih mogućnosti za sve članove društva. To uključuje osiguranje pristupa zdravstvenoj skrbi, obrazovanju, socijalnoj skrbi te pravdi, bez obzira na socijalni ili ekonomski status (Ott, 2012.). Kroz ovu funkciju, javna uprava doprinosi izgradnji inkluzivnog društva gdje svaki pojedinac ima priliku ostvariti svoj puni potencijal. U suvremenom društvu, održavanje društvenog poretka i javnog interesa suočava se s raznim izazovima. Brze tehnološke promjene, globalizacija i kompleksni društveni problemi zahtijevaju fleksibilnost i inovativnost u pristupima javnoj upravi. Također, transparentnost i odgovornost postaju sve važniji kako bi se izbjegle korupcija i zloupotreba ovlasti.

Održavanje društvenog poretka i javnog interesa predstavlja osnovnu ulogu javne uprave koja ima ključan utjecaj na stabilnost, pravdu i blagostanje društva. Kroz svoje djelovanje, javna uprava osigurava da se zakoni i pravila primjenjuju dosljedno i pravedno te da se štite vrijednosti i interesi svih građana. Ova funkcija zahtijeva balansiranje različitih aspekata društva i konstantno prilagođavanje promjenama kako bi se postigao optimalan društveni napredak.

2.3. Pružanje javnih dobara i usluga

Pružanje javnih dobara i usluga je ključna funkcija javne uprave koja igra vitalnu ulogu u osiguravanju kvalitete života građana i održavanju društvenog napretka. Javna dobra i usluge su esencijalni resursi i podrška koju društvo osigurava svojim članovima, te su često nedostupna ili neefikasno pružena u tržišnom okruženju. Ova funkcija javne uprave osigurava pravedan i pristupčan pristup tim resursima.

Javna dobra su ona koja su zajednička svim članovima društva i ne mogu se isključiti nikome (Jurković, 2002.). Primjeri uključuju čist zrak, čistu vodu, javne parkove i sigurnost. Javne usluge su djelovanja i podrška koje pruža javna uprava, kao što su zdravstvena skrb, obrazovanje, cestovna infrastruktura i socijalna skrb.

Principi pružanja javnih dobara i usluga kao funkcija javne uprave temelji se na nekoliko ključnih principa. Prvi je princip jednakosti, što znači da svi građani imaju pravo na pristup

tim dobrima i uslugama bez diskriminacije (Petak, 2001.). Drugi princip je pristupačnost, osiguravajući da usluge budu dostupne čak i onima s nižim primanjima. Također, transparentnost u upravljanju resursima i pružanju usluga je ključna kako bi se spriječile korupcija i zloupotrebe. Pružanje javnih dobara i usluga igra ključnu ulogu u ostvarivanju socijalne pravde. Osiguravanje zdravstvene skrbi, obrazovanja i socijalne skrbi ranjivim skupinama pomaže smanjiti jaz između bogatih i siromašnih te osigurava da svi građani imaju jednak pristup osnovnim potrebama.

Tablica 1: Pogodnosti javnih dobara u realizaciji javne uprave

Tip pogodnosti	Redukcija rizika	Kapaciteti	Korisnost
Međunarodni doseg	Redukcija klimatskog rizika od globalnog zatopljenja	Državne vladajuće institucije	Održavanje bioraznolikosti
Regionalni doseg	Redukcija kiselih kiša	Regionalne vladajuće institucije	Zaštita šuma ili jezera
Pogodnosti dostupne svima	Eliminacija rizika od bolesti	Stvaranje globalnog znanja	Spoznaja o redukciji siromaštva
Ograničene pogodnosti	Redukcija incidencija izazvanih bolestima	Istraživanje neplodne poljoprivrede i suše	Spoznaja da je neka bolest rasprostranjena u maloj mjeri
Korisnost dostupna javnost	Zaštita od sukoba	Održavanje javnog reda i mira	Mir i sigurnost

Izvor: Morrisey, O., te Velde, D.W., Hewitt, A. (2007): Defining International Public Goods: Conceptual Issues, Overseas Development Institute, London, 2007., dostupno na <http://www.earthsummit2002.org/es/issues/GPG/ODI.rtf>, pristupljeno 28.08.2023.

Pružanje javnih dobara i usluga suočava se s raznim izazovima. Učinkovito upravljanje ograničenim resursima zahtijeva prioritizaciju i racionalizaciju (Desai, 2003.). Također, borba protiv korupcije i osiguravanje transparentnosti zahtijeva stalne napore. Tehnološki napredak nudi priliku za optimizaciju pružanja usluga kroz digitalizaciju i automatizaciju. Balansiranje između uloge tržišta i uloge države u pružanju usluga je izazovno pitanje. Neka dobra i usluge mogu biti pružena efikasno na tržištu, dok druga zahtijevaju intervenciju države kako bi se osigurao jednak pristup i pravednost.

Pružanje javnih dobara i usluga je sržna funkcija javne uprave koja direktno utječe na kvalitetu života građana i društveni razvoj (Desai, 2003.). Ova funkcija osigurava da osnovne potrebe svih članova društva budu zadovoljene i da se stvori ravnoteža između individualnih interesa i općeg dobra. Kroz ovu funkciju, javna uprava ostvaruje svoj značajan doprinos društvu, pravednosti i dobrobiti građana.

2.4. Kreiranje i provedba javnih politika

Kreiranje i provedba javnih politika predstavljaju ključnu funkciju javne uprave koja ima dubok utjecaj na društveni razvoj, ekonomsku stabilnost i dobrobit građana. Javne politike su strategije, planovi i akcije koje se provode kako bi se ostvarili određeni društveni ciljevi i riješili društveni problemi (Pusić, 2002.). Ova funkcija zahtijeva pažljivo planiranje, analizu i suradnju kako bi se postigli najbolji mogući rezultati.

Kreiranje javnih politika obuhvaća proces identifikacije društvenih izazova, analizu dostupnih informacija i resursa te osmišljavanje strategija za postizanje ciljeva (Perko – Šeperović, 2006.). U ovom procesu, javna uprava surađuje s različitim dionicima, uključujući stručnjake, organizacije civilnog društva i akademsku zajednicu. Analiza troškova i koristi te procjena utjecaja politika ključni su koraci kako bi se osiguralo da predložene politike budu temeljene na činjenicama (Holzer, 2019.) i da imaju pozitivan utjecaj na društvo. Nakon što su javne politike osmišljene, dolazi faza planiranja njihove provedbe. To uključuje definiranje specifičnih koraka, resursa i vremenskog okvira potrebnih za implementaciju politika. U ovoj fazi, važno je osigurati jasnu komunikaciju i koordinaciju između različitih tijela unutar javne uprave kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna provedba.

Provedba javnih politika uključuje praktično provođenje planiranih mjera i aktivnosti. Ovo uključuje uspostavljanje resursa, suradnju s relevantnim dionicima te praćenje napretka i rezultata (Holzer, 2019.). Praćenje i nadzor su ključni za osiguranje da se politike provode kako je planirano te za identificiranje potrebnih prilagodbi i promjena.

U cijelom procesu kreiranja i provedbe politika, važno je uključiti različite dionike, uključujući građane, organizacije civilnog društva i privatni sektor. Ova suradnja osigurava da politike odražavaju stvarne potrebe društva te da se postižu održivi rezultati. Kroz funkciju kreiranja i provedbe javnih politika, javna uprava ima ključan utjecaj na društvo, ekonomiju i

dobrobit građana. Ova funkcija zahtijeva analitički pristup, suradnju i prilagodljivost kako bi se osiguralo da politike budu usmjerene prema ostvarivanju najboljih interesa društva.

2.5. Izazovi i perspektive javne uprave

Izazovi i perspektive javne uprave predstavljaju ključne faktore koji oblikuju njezinu ulogu i djelovanje u suvremenom društvu. S obzirom na brze promjene u tehnologiji, globalizaciju, demografske promjene i kompleksne društvene probleme, javna uprava se suočava s raznim izazovima, ali i pruža nove prilike za poboljšanje svojeg djelovanja. Brza tehnološka inovacija utječe na sve aspekte društva, uključujući javnu upravu. Potreba za digitalizacijom, umjetnom inteligencijom i e-upravom nameće pritisak na javnu upravu da se prilagodi novim alatima kako bi bila učinkovitija i pružila bolje usluge građanima. Globalne ekonomske, političke i ekološke promjene zahtijevaju suradnju među državama. Javna uprava mora pronaći načine za suočavanje s transnacionalnim problemima kao što su klimatske promjene, migracije i trgovina (Koprić, 2008.).

Tablica 2: Klasičan i agencijski model javne uprave

Aspekti	Klasična državna uprava	Agencijski model javne uprave
Idealtip organizacije	Ministarstvo	Agencija
Veličina	Velike organizacije	Male organizacije
Funkcije	Multifunkcionalna	Jedna ili manji broj funkcija
Odgovornost	Politička odgovornost	Odgovornost za ostvarenje zadatka
Kontrola	Hijerarhijska	Kontrola rezultata i učinka
Kriterij za odabir vodstva	Politički	Stručni
Personal	Profesionalci – generalisti i specijalisti	Profesionalci – uglavnom specijalisti, u manjoj mjeri generalisti
Norme	Političke (interesne)	Tehničke
Tip funkcije	Oblikovanje javnih politika i implementacija	Implementacija i input u javne politike
Načelo / problem	Integracija heterogenih organizacija	Koordinacija decentraliziranih organizacija

Izvor: Musa, A. (2014): Agencijski model javne uprave, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta.

Starenje stanovništva i promjene u demografskoj strukturi zahtijevaju prilagodbu javnih politika, kao i pružanje odgovarajuće skrbi i usluga starijoj populaciji. Javna uprava se suočava s izazovima vezanim za transparentnost djelovanja i odgovornost prema građanima (Ott, 2012.). Potreba za otvorenim i transparentnim procesima postavlja visoke standarde za upravu. Učinkovito upravljanje proračunskim sredstvima postaje ključno. Rastući proračunski deficit i potreba za racionalizacijom javnih rashoda postavljaju izazove u održavanju kvalitete usluga.

Unatoč izazovima, tehnološke inovacije omogućuju javnoj upravi da poboljša svoje usluge, ubrza procese i poveća učinkovitost. Korištenje umjetne inteligencije, analize podataka i automatizacije otvara nove mogućnosti za unapređenje djelovanja (Holzer, 2019.). Javna uprava sve više prepoznaje važnost uključivanja građana u procese donošenja odluka. Digitalne platforme omogućuju veću participaciju i suradnju između građana i uprave.

Javna uprava ima priliku surađivati na globalnom nivou kako bi se suočila s transnacionalnim izazovima. Razmjena znanja, iskustava i najboljih praksi među državama može doprinijeti boljem rješavanju globalnih problema. Kontinuirana borba za postizanje

ravnoteže između efikasnosti i pravednosti ostaje ključna perspektiva javne uprave (Perko – Šeperović, 2006.). Osiguranje da politike budu učinkovite, ali istovremeno i pravedne za sve građane, ostaje važan cilj. Povećana implementacija e-uprave i digitalizacija omogućuje brži i jednostavniji pristup uslugama za građane (Holzer, 2019.). Ovo može smanjiti birokraciju, poboljšati iskustvo građana i olakšati komunikaciju s upravom.

U suštini, izazovi i perspektive javne uprave odražavaju dinamičnu prirodu suvremenog društva. Javna uprava se mora kontinuirano prilagođavati novim trendovima, tehnologijama i društvenim potrebama kako bi ostvarila svoju ulogu u promicanju stabilnosti, pravde i dobrobiti građana.

3. SPECIFIČNOSTI PODUZETNIŠTVA U FUNKCIJI EKONOMSKOG RAZVOJA I KONKURENTNOSTI

U svijetu ubrzanog tehnološkog napretka i dinamičnih promjena na globalnoj ekonomskoj sceni, poduzetništvo se ističe kao ključni pokretač ekonomske dinamike, inovacija i konkurentske prednosti. Specifičnosti poduzetništva, koja uključuju osnivanje, razvoj i vođenje novih poslovnih inicijativa, igraju ključnu ulogu u oblikovanju ekonomske slike društava. Ovo poglavlje istražuje dublje aspekte poduzetništva te njegovu neizostavnu ulogu u poticanju ekonomske prosperiteta i konkurentske pozicije zemalja na globalnom tržištu.

3.1. Pojmovne odrednice poduzetništva

Poduzetništvo ima neospornu ključnu ulogu u svakom gospodarstvu i društvu, pridonoseći širokom spektru faktora kao što su razvoj, inovacije i stvaranje vrijednosti. Svojim dinamičnim pristupom, poduzetnici potiču osnivanje novih tvrtki, širenje postojećih poslova te potiču inovativne projekte, čime se otvaraju nova radna mjesta i potiče ekonomska dinamika. Osim što osiguravaju prihode ljudima, nova radna mjesta također značajno doprinose smanjenju stope nezaposlenosti i poticanju ukupnog gospodarskog rasta.

Etimološki prijevod riječi "entrepreneur" zaista sugerira značenje "onaj koji uzima između" ili "ići između" (Širola, 2014.). Ova interpretacija je iznimno zanimljiva jer ističe ulogu poduzetnika kao posrednika ili inicijatora između različitih elemenata, ideja ili tržišta. Primjer trgovca Marka Pola, koji je uspostavio trgovačke pravce prema Dalekom istoku, odražava ovu osnovnu ideju. On bi, kao "onaj koji ide između", uspostavio ugovor s osobom koja pruža financijsku podršku kako bi mogao putovati (Hisrich et al, 2011.), trgovati i podijeliti dobit s tom osobom. Ovaj aspekt poduzetništva bio je snažno povezan s trgovinom i financijama.

Definicije poduzetništva i uloge poduzetnika su evoluirale tijekom vremena kako bi bolje odražavale kompleksnost i raznolikost poduzetničkih aktivnosti. Primjer definicije koju je usvojila Europska komisija u svojoj Zelenoj knjizi "Poduzetništvo u Europi" naglašava da poduzetništvo nije samo stvaranje novih organizacija, već i način razmišljanja te proces stvaranja i razvijanja ekonomskih aktivnosti (Euroska komisija, 2023.). Ključni aspekti

poduzetništva u ovoj definiciji uključuju kombinaciju rizika, kreativnosti i/ili inovacija te osiguranu upravljačku strukturu.

Ova šira definicija poduzetništva ističe važnost prepoznavanja prilika, preuzimanja rizika, kreativnosti, inovacija i sposobnosti upravljanja tim procesima unutar organizacije. Poduzetništvo nije samo rezervirano za one koji osnivaju nove poslovne poduhvate, već se proteže na sve koji sudjeluju u stvaranju novih gospodarskih aktivnosti ili unapređenju postojećih organizacija. Ova šira perspektiva poduzetništva u Zelenoj knjizi naglašava ključnu ulogu poduzetničkog razmišljanja i procesa u stvaranju i razvoju gospodarskih aktivnosti unutar Europe (Europska komisija, 2023.). Poduzetništvo je ključni pokretač gospodarskog rasta, inovacija i zapošljavanja, te igra važnu ulogu u poticanju društvenog i ekonomskog razvoja.

Poduzetništvo je ključan motor ekonomske ekspanzije. Kroz stvaranje novih radnih mjesta, privlačenje investicija, proširenje tržišta i povećanje izvoza, poduzetničke aktivnosti izravno doprinose povećanju bruto domaćeg proizvoda (BDP) te stvaranju ukupnog gospodarskog napretka (Hiscrich et al., 2011.). Izgradnja novih poslovnih prilika i osvajanje novih tržišta također doprinosi stvaranju održive konkurentne prednosti na globalnom tržištu.

Uz ekonomske aspekte, poduzetništvo ima sposobnost da donese duboke društvene promjene. Putem svojih poslovnih aktivnosti, poduzetnici stvaraju socijalnu vrijednost osiguravajući proizvode i usluge koje zadovoljavaju potrebe društva. Ova sposobnost poduzetništva da stvara društveni utjecaj posebno je vidljiva u smanjenju siromaštva i poticanju socijalne inkluzije. Poduzetničke inicijative stvaraju nove mogućnosti za zapošljavanje i ekonomski razvoj u manje razvijenim područjima, pridonoseći ravnoteži i blagostanju društva.

U svjetlu ovih aspekata, razumijevanje specifičnosti poduzetništva postaje ključno za prepoznavanje njegove suštinske uloge u ekonomskom razvoju i postizanju konkurentne prednosti. Kroz svoju sposobnost stvaranja vrijednosti, inovacija i društvenog utjecaja, poduzetništvo ostaje neprocjenjivo sredstvo u oblikovanju budućnosti gospodarstava i društava.

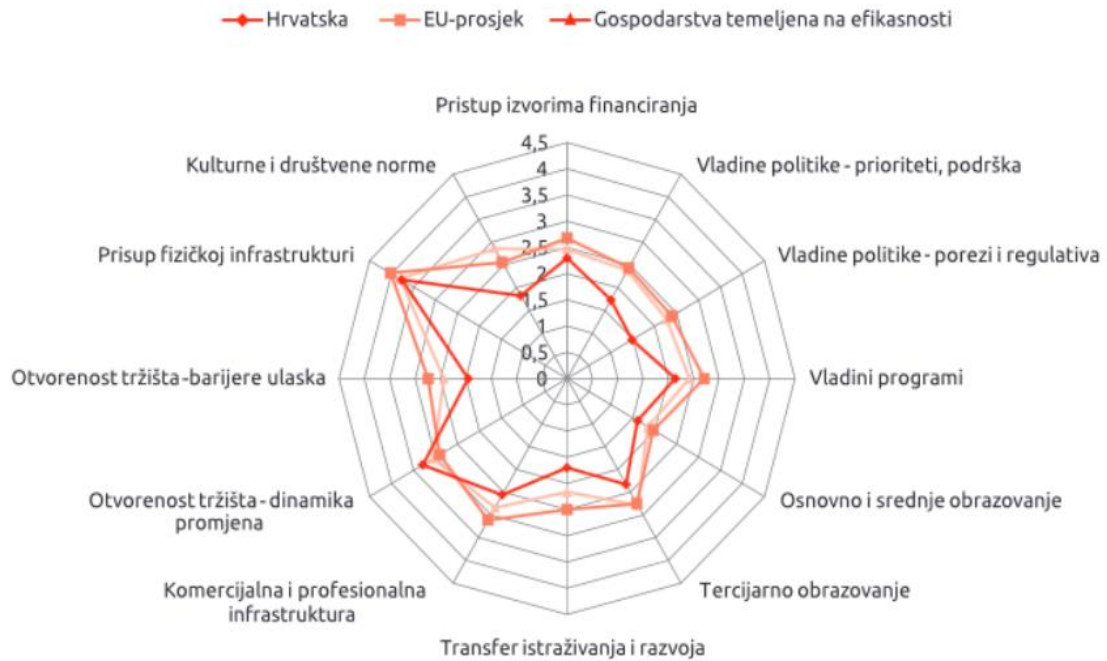
3.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture

Razvoj poduzetničke infrastrukture predstavlja ključan faktor u podršci rastu i razvoju poduzetništva te stimuliranju ekonomske aktivnosti. Poduzetnička infrastruktura obuhvaća

širok spektar resursa, institucionalnih okvira, usluga i podrške koje su namijenjene poticanju, podržavanju i olakšavanju poslovnih aktivnosti poduzetnika, start - upova i malih i srednjih poduzeća (Stilin, 2009.).

Inkubatori i akceleratori su prostori ili programi koji pružaju podršku startupima i novim poduzećima. Oni nude resurse kao što su radni prostor, mentorstvo, edukacija, umrežavanje i financijska podrška kako bi se novi poslovni koncepti brže razvili i doveli na tržište. Poslovne potporne institucije, kao što su komore, udruženja i tehnološki parkovi, pružaju različite usluge kao što su savjetovanje, obuka, istraživanje tržišta i pristup financiranju (Bradov, 2007.). One igraju ulogu povezivanja poduzetnika s relevantnim resursima i informacijama.

Pružanje pristupa kapitalu i financijskim instrumentima ključno je za razvoj poduzetništva. To uključuje investicijske fondove, anđele investitore, rizični kapital i javne potpore (Širola, 2014.) koje pomažu financiranju različitih faza razvoja poslovanja.

Slika 1: Usporedba hrvatske i europske poduzetničke infrastrukture

Izvor: Singer, S. et al. (2017): Što čini Hrvatsku (ne)poduzetničkom zemljom?, dostupno na: <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2017/05/GEM2016-FINAL-za-web.pdf>, pristupljeno 29.08.2023.

Edukacija i osposobljavanje poduzetnika igraju ključnu ulogu u izgradnji njihovih vještina, znanja i sposobnosti potrebnih za uspješno vođenje poslovanja. Programi obuke mogu se fokusirati na poslovno planiranje, upravljanje rizicima, tržišna istraživanja i druge relevantne teme. Razvoj poduzetničke infrastrukture također uključuje stvaranje veza između poduzetnika i akademskih institucija, istraživačkih centara te tehnoloških parkova (Hirsch et al., 2011.). To omogućuje transfer znanja, razvoj inovacija i poticanje tehnološkog napretka.

Razvoj poduzetničke infrastrukture potiče osnivanje novih poduzeća i startupova, što rezultira otvaranjem novih radnih mjesta i smanjenjem stope nezaposlenosti (Mrčetić, 2007.). Poduzetnička infrastruktura omogućuje poduzetnicima pristup istraživanjima, inovacijama i tehnološkom znanju, što potiče razvoj novih proizvoda, usluga i tehnologija.

Ova infrastruktura omogućuje poduzetnicima pristup resursima i podršci koja im pomaže da razviju konkurentske prednosti na tržištu. Razvoj poduzetničke infrastrukture može doprinijeti ravnomjernom razvoju regija kroz stvaranje poslovnih prilika i podršku lokalnim

inicijativama (Bradov, 2007.). Raznovrsna poduzetnička zajednica može doprinijeti stabilizaciji gospodarstva kroz diverzifikaciju izvora prihoda i smanjenje ovisnosti o pojedinim sektorima.

Razvoj poduzetničke infrastrukture ima ključnu ulogu u poticanju gospodarskog razvoja, inovacija i stvaranju radnih mjesta. Pružanje resursa, podrške i edukacije poduzetnicima pomaže stvaranju dinamičnog poslovnog okruženja koje doprinosi ekonomskoj prosperitetu i društvenom napretku.

3.3. Potpore poduzetništvu u osnivanju i napretku poslovanja

Potpore poduzetništvu u osnivanju i napretku poslovanja igraju ključnu ulogu u podržavanju rasta malih i srednjih poduzeća (MSP) te stimuliranju poduzetničkih inicijativa. Ove potpore obuhvaćaju financijsku podršku, mentorstvo, edukaciju, savjetovanje i druge resurse koji pomažu poduzetnicima da prevladaju izazove i ostvare svoje poslovne ciljeve.

Jedan od ključnih elemenata potpora poduzetništvu u osnivanju i napretku poslovanja su financijske potpore. Ove potpore mogu uključivati subvencije, zajmove s povoljnijim kamatama, garancije za kredite te druge oblike financiranja (Barringer i Ireland, 2012.). Ova vrsta podrške omogućuje poduzetnicima pristup kapitalu koji je potreban za pokretanje ili proširenje poslovanja. Financijske potpore su ključne, posebno u početnim fazama poslovanja, kada nedostatak kapitala može biti prepreka za realizaciju poslovne ideje. Mentorstvo igra važnu ulogu u podržavanju poduzetnika, pružajući im priliku da uče od iskusnijih poslovnih lidera. Mentori dijele svoje znanje, iskustva i praktične savjete kako bi pomogli poduzetnicima da izbjegnu uobičajene zamke i donesu informirane odluke (Dollinger, 2008.). Savjetodavne usluge također mogu pružiti podršku u poslovnim strategijama, upravljanju financijama, marketingu i drugim ključnim aspektima poslovanja.

Programi edukacije i obuke igraju presudnu ulogu u osnaživanju poduzetnika s potrebnim znanjem i vještinama za uspješno vođenje poslovanja. Edukacija se može fokusirati na različite aspekte, uključujući poslovno planiranje, financijski menadžment, upravljanje resursima, marketing i inovacije (Mrčetić, 2007.). Kroz edukaciju, poduzetnici mogu steći osnovne kompetencije i razviti strategije koje će poboljšati izgleda za uspjeh.

Potpore poduzetništvu također mogu uključivati aktivnosti koje pomažu poduzetnicima da prošire svoje tržište i pristupe novim klijentima. To može uključivati podršku u izvozu, povezivanju s potencijalnim partnerima ili distributerima te pružanje resursa za razvoj marketinških strategija (Stilin, 2009.).

Poduzetnicima koji se bave inovativnim tehnologijama ili proizvodima često je potrebna posebna podrška. To može uključivati pristup istraživačkim centrima, tehnološkim infrastrukturama te pomoć u patentiranju i zaštiti intelektualnog vlasništva (Barringer i Ireland, 2012.). Inovacijske potpore stimuliraju razvoj novih tehnologija i proizvoda te pridonose konkurentske prednosti na tržištu. Vlade, lokalne uprave i međunarodne organizacije često podržavaju poduzetništvo kroz različite programe i inicijative. Ove inicijative mogu uključivati natječaje, grantove, olakšice pri plaćanju poreza te promicanje poduzetničke kulture kroz događaje i kampanje.

Potpore poduzetništvu u osnivanju i napretku poslovanja imaju ključan utjecaj na rast ekonomije, stvaranje radnih mjesta i poticanje inovacija. Pružanje resursa, znanja i podrške poduzetnicima pomaže im da prevladaju izazove i ostvare svoj puni potencijal, čime se stvara dinamičnije i konkurentske poslovno okruženje.

3.4. Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje investicija

Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje investicija ključni su faktori za poticanje održivog ekonomskog rasta, razvoj poduzetništva i stvaranje radnih mjesta. Poslovno okruženje obuhvaća različite čimbenike, kao što su regulatorni okviri, administrativne procedure, infrastruktura, pravna sigurnost i dostupnost resursa, koji utječu na sposobnost poduzetnika da uspješno vode svoje poslovanje. Privlačenje investicija, s druge strane, potiče ulaganje kapitala u poduzeća i projekte te doprinosi razvoju inovacija i tehnologija.

Složeni birokratski procesi i nepotrebne administrativne prepreke mogu biti ozbiljna prepreka za poduzetnike (Hisrich et al., 2011.). Poboljšanje poslovnog okruženja uključuje pojednostavljivanje i ubrzanje administrativnih procedura, olakšavanje osnivanja i zatvaranja poduzeća te smanjenje birokratskog tereta. Jasni i stabilni zakoni te transparentnost u regulatornom okruženju ključni su za privlačenje investicija. Pravna predvidljivost i zaštita

intelektualnog vlasništva pridonose stvaranju povjerenja investitora i poduzetnika (Roberts, 2016.).

Kvalitetna infrastruktura, kao što su transportna veza, energija i komunikacijska tehnologija, ključna je za efikasno poslovanje. Dostupnost resursa kao što su stručna radna snaga, sirovine i tehnološka podrška također su važni čimbenici (Bradov, 2007.). Porezni sustav igra značajnu ulogu u privlačenju investicija. Povoljna porezna politika, uključujući olakšice za investitore i poduzetnike, može potaknuti ulaganja i potaknuti rast poslovanja.

Investicije u obrazovanje i osposobljavanje radne snage doprinose stvaranju kvalificirane radne snage koja je potrebna za inovacije i konkurenciju (Mrčetić, 2007.). Programi osposobljavanja mogu pomoći poduzetnicima da razviju potrebne vještine i kompetencije. Dostupnost kapitala i financiranja ključna je za rast poduzetništva. Razvijanje financijskog tržišta, poticanje raznih izvora financiranja, uključujući rizični kapital, anđele investitore i alternativne financijske instrumente (Barringer i Ireland, 2012.), potiče inovativnost i poduzetničku aktivnost.

Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje investicija doprinose bržem gospodarskom rastu kroz povećanje produktivnosti, povećanje trgovine i otvaranje novih poslovnih prilika. Investicije i rast poduzetništva rezultiraju otvaranjem novih radnih mjesta i smanjenjem stope nezaposlenosti. Poboljšanje poslovnog okruženja potiče ulaganje u inovacije, istraživanje i razvoj te poticanje tehnološkog napretka.

Razvoj poduzetništva i privlačenje investicija doprinose povećanju prihoda stanovništva, smanjenju siromaštva i poboljšanju kvalitete života (Dollinger, 2008.). Investicije i razvoj poduzetništva raznolikosti ekonomiju, smanjujući ovisnost o pojedinim sektorima. Sve navedeno potiče konkurenciju među poduzetnicima, što vodi ka inovacijama, nižim cijenama i boljim proizvodima.

U konačnici, stvaranje poticajnog poslovnog okruženja i privlačenje investicija ključno je za održivi ekonomski rast i razvoj. Aktivnosti usmjerene na smanjenje administrativnih prepreka, osiguranje pravne sigurnosti, razvoj infrastrukture i ljudskih resursa te promicanje povoljne porezne politike i dostupnosti financiranja doprinose izgradnji dinamičnog i konkurentne poslovne scene.

4. ULOGA JAVNE UPRAVE U PODUZETNIČKIM AKTIVOSTIMA

U svakom društvu, uloga javne uprave u podržavanju i poticanju poduzetničkih aktivnosti igra ključnu ulogu u postizanju održivog gospodarskog rasta, inovacija i stvaranja radnih mjesta. Javna uprava ima zadaću osigurati povoljno poslovno okruženje, regulirati tržište i pružiti podršku poduzetnicima kako bi se potaknula poduzetnička inicijativa i doprinijelo ekonomskom razvoju. U ovom poglavlju istražiti ćemo različite aspekte uloge javne uprave u podršci i promicanju poduzetništva te kako njeni postupci i politike oblikuju poduzetničku klimu.

4.1. Uloga javne uprave u zakonodavnoj regulativi i pokretanju poduzetništva

Uloga javne uprave u zakonodavnoj regulativi poduzetništva je ključna za stvaranje povoljnog okruženja u kojem poduzetnici mogu uspješno poslovati, inovirati i doprinijeti ekonomskom razvoju. Zakonodavna regulativa igra ključnu ulogu u definiranju pravila i propisa kojima se upravlja poslovnim aktivnostima, te stvaranju ravnoteže između zaštite javnog interesa i potreba poduzetnika (Henry, 2013.). Ova regulativa obuhvaća širok spektar tema, uključujući registraciju poduzeća, tržišnu konkurenciju, zaštitu intelektualnog vlasništva, porezne politike te zaštitu potrošača.

Javna uprava ima zadatak donošenja zakona i propisa koji reguliraju osnivanje, registraciju i poslovanje poduzeća. Ovi zakoni usklađuju poslovno okruženje sa standardima i normama, čime se osigurava transparentnost, pravna sigurnost i zaštita interesa svih dionika (Hrady, 2011.). Osim toga, zakoni definiraju obveze poduzetnika u smislu zaštite okoliša, ljudskih prava, radnih uvjeta i drugih aspekata od društvenog značaja.

Regulativa koja potiče inovacije i tehnološki napredak igra ključnu ulogu u podržavanju konkurencije i stvaranju inovativnog poduzetničkog okruženja. Javna uprava može stvoriti poticajne uvjete kroz olakšice za istraživanje i razvoj, pristup financiranju inovativnih projekata te zaštitu intelektualnog vlasništva (Barringer i Ireland, 2012.). Time se potiče poduzetnički sektor da pronađe nove načine rješavanja problema i razvija nove proizvode i usluge.

Regulativa koja osigurava pošteno natjecanje na tržištu ključna je za razvoj zdravog poduzetničkog okruženja. Javna uprava ima zadatak sprečavanja zloupotrebe tržišne moći,

sprječavanja monopola i osiguranja da se tržište ne iskrivljuje nepoštenim praksama. Kroz zakone o tržišnoj konkurenciji, javna uprava štiti interese poduzetnika, ali isto tako i interese potrošača

Porezna politika je ključan instrument javne uprave za poticanje poduzetničke aktivnosti i privlačenje investicija. Pravilno oblikovana porezna politika može poticati ulaganje, razvoj i rast poduzeća (Jurković, 2002.). Olakšice za novoosnovane tvrtke, smanjenje poreznih tereta za mala i srednja poduzeća te poticaji za istraživanje i razvoj samo su neki od načina kako se javna uprava može angažirati u podršci poduzetništvu putem poreza.

Javna uprava igra ključnu ulogu u zaštiti potrošača kroz donošenje zakona i propisa koji reguliraju kvalitetu proizvoda i usluga, pravo na informacije i pravo na reklamaciju (Acs, 2013.)). Ovi zakoni osiguravaju da potrošači imaju povjerenje u proizvode i usluge na tržištu te da imaju odgovarajuću pravnu zaštitu u slučaju nepravilnosti.

Uloga javne uprave u zakonodavnoj regulativi poduzetništva je ključna za stvaranje okruženja koje potiče rast, razvoj i inovacije u poslovanju. Pravilno oblikovana regulativa osigurava ravnotežu između interesa poduzetnika, potrošača i javnog interesa, te igra važnu ulogu u oblikovanju dinamične i konkurentne poduzetničke klime.

4.2. Javno-privatno partnerstvo za poticanje poduzetništva

Javno-privatno partnerstvo (JPP) predstavlja ključan koncept koji se sve više koristi kao strategija za poticanje poduzetništva i postizanje održivog gospodarskog razvoja. JPP se temelji na suradnji između javnog sektora (vlade i javnih institucija) i privatnog sektora (poduzeća, investitori) s ciljem zajedničkog ulaganja resursa, znanja i ekspertize kako bi se ostvarili projekti od društvenog i ekonomske važnosti (Yescombe, 2017.).

JPP uključuje dijeljenje resursa i rizika između javnog i privatnog sektora. Javni sektor može pružiti infrastrukturu, zemljište ili financijsku podršku, dok privatni sektor donosi stručnost, inovacije i kapital. Glavni fokus JPP-a je ostvarivanje projekata i inicijativa koje doprinose društvenoj koristi (Friedman, 2016.), kao što su razvoj infrastrukture, poboljšanje javnih usluga, promicanje inovacija i stvaranje radnih mjesta.

JPP omogućuje fleksibilnost u planiranju i provedbi projekata. Partneri mogu prilagoditi svoje uloge i odgovornosti u skladu s promjenama u okruženju ili ciljevima projekta (Yescombe, 2017.). Kako bi se osigurala pravedna i transparentna suradnja, JPP obično zahtijeva jasno definirane uloge, odgovornosti i ciljeve, te osiguranje odgovarajućeg nadzora i procjena rezultata.

Primjeri javno-privatnih partnerstava za poticanje poduzetništva su sljedeći (Friedman, 2016.):

- Poduzetnički inkubatori i akceleratori: Javne institucije i privatne tvrtke često surađuju kako bi osnovali poduzetničke inkubatore i akcelerateore. Ovi programi pružaju podršku start-upima i malim poduzećima kroz mentorstvo, resurse, prostor za rad i pristup investicijama.
- Infrastrukturni projekti: JPP se često primjenjuje u infrastrukturnim projektima kao što su izgradnja cesta, mostova, energetske sustava i komunalnih usluga. Kroz suradnju s privatnim sektorom, javne institucije mogu osigurati bržu i efikasniju realizaciju ovih projekata.
- Inovacijski centri: Razvoj inovacijskih centara i tehnoloških parkova često se postiže putem JPP-a. Ovi centri pružaju potrebnu infrastrukturu, edukaciju, istraživanje i suradnju između akademije i industrije.
- Turistički projekti: Javno-privatna partnerstva igraju ključnu ulogu u razvoju turističke infrastrukture, kao što su hotelski kompleksi, marine i kulturni centri. Ovi projekti potiču turizam i ekonomski rast regija.

Tablica 3: Prednosti i nedostaci JPP – a

Prednosti	Izazovi
Suradnja javnog i privatnog sektora potiče inovacije i primjenu novih tehnologija u poslovanju.	Koordinacija između javnog i privatnog sektora može biti izazovna zbog različitih interesa i procesa.
Privatni sektor donosi kapital i financijske resurse koji su često potrebni za razvoj poduzetničkih projekata.	Važno je osigurati transparentnost u procesima odabira partnera i trošenja javnih sredstava.
JPP omogućuje bržu provedbu projekata kroz dijeljenje resursa i znanja.	Ravnoteža između dijeljenja rizika i nagrađivanja za oba sektora ključna je za uspješnost partnerstava.
JPP doprinosi razvoju projekata od društvenog značaja, poput poboljšanja infrastrukture i javnih usluga.	Partnerstva trebaju biti održiva i dugoročno korisna za sve dionike.
Ovi partnerstva mogu doprinijeti razvoju snažnijeg poduzetničkog ekosustava kroz podršku start-upima i malim poduzećima.	

Izvor: izrada autorice prema Yescombe, E. (2017): *Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance*, Butterworth-Heinemann, Oxford, UK.

Javno-privatna partnerstva igraju ključnu ulogu u poticanju poduzetništva kroz suradnju između javnog i privatnog sektora. Ova partnerstva doprinose razvoju inovacija, infrastrukture, tehnologija i poduzetničkog ekosustava, pružajući prilike za postizanje održivog ekonomskog rasta i društvenog razvoja.

4.3. Obrazovanje i edukacija za poduzetnike

Uloga javne uprave u obrazovanju i edukaciji za poduzetnike iznimno je važna jer pruža temelje, vještine i znanje potrebno za uspješno vođenje poslovanja, poticanje inovacija te doprinos ekonomskom razvoju. Obrazovanje igra ključnu ulogu u stvaranju poduzetničkog duha, osnaživanju poduzetnika i poticanju njihovih inicijativa. Javna uprava ima zadaću osigurati kvalitetne programe edukacije, podršku razvoju poduzetničkih vještina i promicanje svijesti o poduzetništvu u društvu.

Javna uprava surađuje s akademskim institucijama i stručnjacima kako bi razvila relevantne i prilagođene edukativne programe za poduzetnike. Ovi programi mogu obuhvaćati osnovne poslovne vještine, upravljanje financijama, marketing, poslovnu strategiju te inovacijske procese (Mrčetić, 2007.).

Javna uprava može osigurati potrebne resurse, mentorske programe i pristup stručnjacima kako bi podržala osnivanje i rast start-upova. Ovi programi pružaju praktične vještine i znanja te pomažu poduzetnicima da prevladaju izazove prvih koraka u poslovanju. Javna uprava može osnivati i podržavati poduzetničke centre ili inkubatore koji pružaju prostor, opremu i edukaciju za poduzetnike (Lewandowski, 2017.). Ovi centri često nude resurse poput mentorske podrške, umrežavanja te pristupa investicijama. Organiziranje radionica, seminara i konzultacija putem kojih stručnjaci dijele svoje znanje i iskustvo sa poduzetnicima može biti ključno za njihov profesionalni razvoj.

Edukacija poduzetnika od ranog obrazovanja pa sve do profesionalnog razvoja pomaže izgradnji poduzetničkog duha i svijesti. Kvalitetni edukativni programi omogućuju poduzetnicima da steknu praktične vještine kao što su upravljanje timom, komunikacija, pregovaranje i inovacijsko razmišljanje (Mrčetić, 2007.).

Poduzetnici koji su dobro educirani imaju veću vjerojatnost uspješnog poslovanja jer su bolje pripremljeni za izazove tržišta. Edukacija potiče poduzetnike da razmišljaju inovativno i kreativno (Acs, 2013.) te razvijaju poslovne ideje koje su usmjerene prema stvarnim potrebama tržišta. Konačno, kroz stjecanje specifičnih poslovnih vještina i znanja, poduzetnici postaju konkurentniji na tržištu.

Poslovno okruženje i tehnološki trendovi brzo se mijenjaju, što znači da edukacijski programi moraju biti prilagodljivi i ažurirani. Javna uprava mora osigurati dovoljno resursa kako bi osigurala kvalitetne programe edukacije (Mrčetić, 2007.), pristup mentorstvu i podršku

start-upovima. Edukacija treba biti usklađena s potrebama tržišta rada kako bi poduzetnici uspjeli ostvariti konkurentnost u znanju.

4.4. Potencijali eksploatacije EU fondova

Eksploatacija EU fondova predstavlja značajnu priliku za poduzetnike kako bi dobili financijsku podršku za različite poslovne projekte i inicijative. EU fondovi su dostupni kroz različite programe i inicijative kojima se promiče gospodarski razvoj, inovacije, zapošljavanje, održivost i druge važne ciljeve. Kroz pravilno iskorištavanje tih fondova, poduzetnici mogu ostvariti svoje poslovne ambicije, unaprijediti konkurentnost i doprinijeti ekonomskom rastu.

EU fondovi pružaju znatne financijske resurse koji se mogu koristiti za financiranje različitih poslovnih projekata kao što su istraživanje i razvoj, modernizacija tehnologije, obrazovanje i obuka, izvozne inicijative i mnoge druge (Belić et al., 2008.). Fondovi podržavaju inovativne projekte koji se temelje na novim idejama, tehnologijama ili proizvodima. To omogućava poduzetnicima da unaprijede svoje poslovanje i stvore dodatnu vrijednost. Poduzetnici mogu iskoristiti EU fondove za širenje svojih poslovnih aktivnosti na nove tržište, proširenje proizvodnje ili usluga te otvaranje novih poslovnih jedinica.

Fondovi podržavaju programe obrazovanja i edukacije za poduzetnike kako bi se unaprijedile njihove poslovne vještine i znanja. Mnogi fondovi imaju cilj poticanja zapošljavanja kroz podršku otvaranju novih radnih mjesta, što je važno za ekonomski razvoj i smanjenje nezaposlenosti (Maletić et al., 2016.).

Poduzetnici trebaju biti informirani o dostupnim fondovima, programima i uvjetima za apliciranje. Praćenje službenih izvora EU i nacionalnih vlasti te suradnja s poslovnim udruženjima može biti korisno. Potrebno je detaljno analizirati koji programi fondova najbolje odgovaraju poslovnim ciljevima i potrebama poduzetnika. Izrada kvalitetnog projektnog prijedloga je ključna (Maletić, 2016.). Treba jasno definirati ciljeve, aktivnosti, očekivane rezultate i budžet.

Aplikacija za fondove treba biti pravovremena i pažljivo pripremljena. Nakon dobivanja financiranja, poduzetnici trebaju pravilno administrirati projekte, pratiti napredak i izvještavati o postignućima.

Proces apliciranja za EU fondove može biti kompleksan i zahtjevan, što zahtijeva stručnost i pažljivu pripremu. Veliki broj poduzetnika aplicira za iste fondove, stoga je konkurencija često jaka (Belić et al., 2008.). Pravilna administracija projekata i izvještavanje zahtijevaju dodatne resurse i stručnost. Fondovi imaju svoja pravila i uvjete koji se moraju strogo poštivati kako bi se izbjegle eventualne sankcije.

Eksploatacija EU fondova pruža poduzetnicima značajne prilike za financijsku podršku, inovacije i razvoj. Kroz informiranje, analizu, pripremu, aplicaciju i administraciju, poduzetnici mogu iskoristiti potencijale ovih fondova kako bi ostvarili svoje poslovne ciljeve i doprinijeli gospodarskom rastu i razvoju.

4.5. Policija - čuvar sigurnosti i partner poslovnog okruženja

Policija igra ključnu ulogu kao čuvar sigurnosti i partner poslovnog okruženja u društvu. Njena uloga nije samo osiguravanje reda i suzbijanje kriminala, već i podrška poslovnim aktivnostima i održavanje povjerenja u društvu. Policija ima važan utjecaj na stvaranje sigurnog poslovnog okruženja (Staničić, 2015.), poticanje ekonomske stabilnosti te promicanje povjerenja investitora, poduzetnika i građana.

Policija provodi mjere i aktivnosti usmjerene na prevenciju kriminaliteta, čime se stvaraju sigurni uvjeti za poslovanje. To uključuje praćenje kriminalnih aktivnosti, identifikaciju rizika te provođenje preventivnih akcija kako bi se spriječilo narušavanje sigurnosti poslovnih subjekata (Pušeljić, 2008.). Red i sigurnost na javnim mjestima važni su za normalno funkcioniranje poslovnih aktivnosti. Policija osigurava sigurnost na ulicama, trgovinama, tržnicama i drugim javnim mjestima, čime se stvara povjerenje kod građana i potrošača.

Gospodarski kriminal, kao što su prijevare, korupcija i kršenje intelektualnog vlasništva, može ozbiljno narušiti integritet poslovnog okruženja. Policija provodi istrage i poduzima mjere kako bi spriječila i suzbila ovakve oblike kriminala (Staničić, 2015.). Policija pruža potporu zaštiti imovine poduzetnika, kao što su objekti, vozila i oprema. Ovo je ključno za očuvanje kontinuiteta poslovanja i minimiziranje gubitaka.

Policija može pružiti savjete i edukaciju poduzetnicima o sigurnosnim praksama, prevenciji krađa, zaštiti osobnih podataka i drugim aspektima koji mogu utjecati na poslovanje. Policija surađuje s poslovnim sektorom, lokalnim vlastima i drugim institucijama kako bi zajedno radili

na stvaranju sigurnog i poticajnog poslovnog okruženja (Pušeljić, 2008.). Ova partnerstva omogućuju razmjenu informacija, resursa i iskustava.

Policija je ključni partner poslovnog okruženja jer osigurava sigurnost, potiče povjerenje i podržava održiv gospodarski razvoj. Njena uloga u suzbijanju kriminaliteta, prevenciji gospodarskog kriminala te podršci sigurnom i poštenom poslovanju neizmjereno je važna za održavanje stabilnosti i razvoja društva.

4.6. Uloga policije u promicanju povjerenja i transparentnosti poduzetništva

Uloga policije u promicanju povjerenja i transparentnosti poduzetništva je ključna kako bi se osiguralo pošteno, sigurno i održivo poslovno okruženje. Policija ima značajan utjecaj na stvaranje povjerenja građana, investitora i poslovnih subjekata u poslovnom sektoru. Njihova uloga u osiguranju transparentnosti i suzbijanju korupcije te drugih nezakonitih radnji ima iznimno pozitivan učinak na razvoj poduzetništva i gospodarskog rasta.

Korupcija je ozbiljna prijetnja poslovnoj etici i transparentnosti. Policija igra ključnu ulogu u istraživanju, otkrivanju i suzbijanju korupcijskih radnji u poslovnom sektoru. Ovo je važno za stvaranje povjerenja među poduzetnicima, investitorima i građanima te za očuvanje integriteta poslovnog okruženja. Policija provodi istrage u slučajevima financijskih prijevара, lažnog predstavljanja, kršenja intelektualnog vlasništva i drugih oblika nezakonitih aktivnosti (Staničić, 2015.). Ovo osigurava zaštitu imovine poduzetnika te održava visoke standarde transparentnosti.

Policija može provoditi nadzor tržišta kako bi spriječila nelojalnu konkurenciju, lažno oglašavanje i manipulacije na tržištu. Ovo doprinosi poštenom poslovanju i povjerenju potrošača (Pušeljić, 2008.). Policija igra ključnu ulogu u zaštiti intelektualnog vlasništva poduzetnika, sprečavajući kršenje patenata, autorskih prava i trgovačkih marki.

Policija provodi preventivne akcije kako bi spriječila različite oblike kriminaliteta, uključujući krađe, razbojništva i druge prijetnje poslovanju. Policija može surađivati s poslovnim subjektima kako bi osigurala transparentnost u financijskim izvještajima, poslovnim praksama i drugim aspektima poslovanja (Seery, 2017.). Transparentno poslovanje povećava povjerenje među dionicima.

Policija može educirati poduzetnike o rizicima kriminaliteta, prevenciji prijevara te o pravilima i propisima koji se odnose na poslovanje. Ovo omogućava poduzetnicima da budu informirani i da donose bolje odluke (Mrčetić, 2007.).

Aktivno suzbijanje korupcije i nezakonitih aktivnosti povećava povjerenje građana, investitora i poslovnih subjekata u sposobnost države da osigura pošteno poslovno okruženje. Transparentno i sigurno poslovno okruženje privlači investitore koji žele ulagati u stabilne i održive projekte (Seery, 2017.).

Policija igra ključnu ulogu u očuvanju ugleda poslovnih subjekata sprječavanjem kriminalnih aktivnosti i nepoštenih praksi. Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja potiče rast i razvoj gospodarstva te doprinosi smanjenju nezaposlenosti.

Policija mora razvijati stručnost u prepoznavanju suptilnih oblika korupcije i financijskih prijevara kako bi bila učinkovita u suzbijanju ovih oblika kriminaliteta. Suradnja s poslovnim subjektima, poslovnim udruženjima i drugim institucijama ključna je za uspješno suzbijanje kriminaliteta i promicanje transparentnosti. Policija mora brzo reagirati na nove oblike kriminaliteta koji se razvijaju u digitalnom okruženju (Staničić, 2015.) te razvijati tehnološke kapacitete za suzbijanje kibernetičkih prijetnji.

Uloga policije u promicanju povjerenja i transparentnosti poduzetništva je ključna za stvaranje održivog, etičnog i sigurnog poslovnog okruženja. Njihova suradnja s poslovnim subjektima, investitorima i građanima doprinosi razvoju gospodarstva te osigurava pošteno i prosperitetno društvo.

4.7. Izazovi i perspektive suradnje policije i poduzetnika

Suradnja između policije i poduzetnika ima veliki potencijal za poboljšanje sigurnosti poslovnog okruženja, suzbijanje kriminala te promicanje transparentnosti i poštenog poslovanja. Međutim, postoje i određeni izazovi i perspektive koje treba uzeti u obzir kako bi se ova suradnja uspješno razvijala.

Tablica 4: Prednosti i izazovi policije u poduzetništvu

Prednosti	Izazovi
Prisutnost djelotvorne i pouzdane policijske snage pruža investitorima povjerenje da će njihova ulaganja biti zaštićena od raznih oblika prijevare i oštećenja.	Policija mora brzo reagirati na nove oblike kriminaliteta koji se pojavljuju u digitalnom okruženju, kao što su cyber prijetnje i krađa podataka.
Sigurnost je temeljni faktor u izgradnji povjerenja među poslovnim partnerima, potrošačima i građanima. Policija doprinosi stvaranju povjerenja u poslovnom okruženju.	Policija treba osigurati da se prilikom provođenja istraga i preventivnih mjera poštuju zakoni i prava građana i poslovnih subjekata.
Kroz osiguravanje sigurnosti i prevenciju kriminaliteta, policija omogućava neprekinuto poslovanje, privlačenje investicija i poticanje gospodarskog rasta.	Suradnja s poslovnim sektorom i drugim institucijama zahtijeva koordinaciju, razmjenu informacija i usklađivanje strategija kako bi se postigao zajednički cilj - sigurno i prosperitetno poslovno okruženje.
Policija igra ključnu ulogu u suzbijanju sive ekonomije i nelegalne konkurencije, čime se osigurava pošteno poslovno okruženje za sve sudionike.	

Izvor: izrada autorice prema Seery, A. (2017): *Police Officer to Entrepreneur: The Six-Step Method for Building a Successful Business Beyond the Force*, Rethink Press, Chicago.

Povjerenje između policije i poslovnih subjekata nekada može biti narušeno zbog različitih razloga, uključujući osjećaj da policija ne razumije specifične potrebe poduzetničkog sektora ili da je preagresivna u svojim aktivnostima (Seery, 2017.). Poduzetnički sektor može biti vrlo raznolik i multinacionalan, što zahtijeva osjetljivost policije prema različitim kulturama, jezicima i praksama poslovanja.

Policija se suočava s mnogim različitim oblicima kriminala i sigurnosnih prijetnji te može biti teško pronaći ravnotežu između podrške poslovnim subjektima i obavljanja svojih osnovnih funkcija. Ponekad nedostaje učinkovita komunikacija između policije i poduzetnika, što može otežati razmjenu informacija i suradnju (Seery, 2017.). Poduzetnici mogu biti zabrinuti zbog dijeljenja informacija s policijom zbog straha od kršenja privatnosti i zaštite osobnih podataka.

I policija i poduzetnici dijele zajednički interes za stvaranjem sigurnog poslovnog okruženja. Ta zajednička svrha može biti temelj za uspostavljanje konstruktivne suradnje. Policija može poduzetnicima pružiti informacije o trenutnim prijetnjama i rizicima kriminala te ih educirati o sigurnosnim praksama. Policija može surađivati s poduzetnicima kako bi identificirala ranjive točke i razvila strategije za prevenciju kriminala (Seery, 2017.) kao što su krađe ili prijevare.

Suradnja policije i poduzetnika posebno je važna u digitalnom svijetu gdje kibernetički napadi mogu ozbiljno ugroziti poslovanje. Policija može pružiti smjernice za zaštitu od kibernetičkih prijetnji. Uspostavljanje partnerstava između lokalne policije, poslovnih udruženja i poduzetnika može omogućiti učinkovitu suradnju i razmjenu informacija. Transparentnost, otvorena komunikacija i dijeljenje najboljih praksi mogu pomoći u jačanju povjerenja između policije i poduzetnika. Konačno, suradnja s policijom može pridonijeti vjerodostojnosti poduzetničkog sektora u očima šire zajednice, investitora i potrošača.

5. ZAKLJUČAK

Uloga javne uprave u poticanju poduzetništva ne može se previdjeti ili umanjiti. Javna uprava igra ključnu ulogu u stvaranju poticajnog i održivog okruženja za razvoj poduzetništva, što rezultira ekonomskim rastom, inovacijama i društvenim prosperitetom. Kroz različite funkcije i aktivnosti, javna uprava utječe na sve aspekte poduzetničkog procesa, od osnivanja novih poslova do podrške postojećim poduzećima.

Cilj i svrha istraživanja ovog rada bili su razumjeti kako javna uprava doprinosi poticanju poduzetništva te istražiti specifične načine na koje se javna uprava angažira u podršci poduzetničkim aktivnostima. Kroz analizu pojmovnih odrednica javne uprave, funkcija i uloga javne uprave u održavanju društvenog poretka, pružanju javnih dobara i usluga te kreiranju i provedbi javnih politika, postalo je jasno da javna uprava ima ključnu odgovornost u oblikovanju okvira koji potiče rast poduzetništva.

Jedan od značajnih aspekata je uloga javne uprave u stvaranju povoljnog poslovnog okruženja. To uključuje pojednostavljenje administrativnih procedura, smanjenje birokracije, osiguravanje pristupa financiranju te pravnu sigurnost. Transparentno i predvidivo poslovno okruženje privlači investitore, olakšava osnivanje novih poduzeća i potiče inovacije. Javna uprava također može podržavati poduzetništvo kroz potpore u osnivanju i napretku poslovanja te kroz korištenje EU fondova za financiranje razvojnih projekata.

Uloga javne uprave također se proteže na educiranje i edukaciju poduzetnika. Pružanje edukacije o poslovnom planiranju, upravljanju financijama, marketingu i drugim relevantnim vještinama ključno je za uspješno vođenje poslovanja. Javna uprava može organizirati radionice, seminare i programe podrške kako bi osigurala da poduzetnici imaju potrebno znanje za uspješno upravljanje svojim poslovima.

Uloga policije kao javne institucije u razvoju poduzetništva ima značajan i višedimenzionalan utjecaj na stvaranje sigurnog, poštenog i prosperitetnog poslovnog okruženja. Kroz svoje funkcije i aktivnosti, policija doprinosi očuvanju društvenog poretka, suzbijanju kriminala, promicanju povjerenja i transparentnosti te podržava rast i inovacije u poduzetništvu. Policija igra ključnu ulogu u osiguravanju sigurnosti poduzetničkog sektora. Aktivno suzbijanje korupcije, prevencija financijskih prijevара i nadzor tržišta ključni su za održavanje integriteta poslovnog okruženja. Kroz suradnju s poduzetnicima, policija

prepoznaje i razrješava probleme vezane uz sigurnost, čime stvara osjećaj zaštite i povjerenja među poslovnim subjektima. Transparentno i etično poslovanje ključno je za privlačenje investicija i održivi razvoj poduzetništva. Policija pruža podršku u osiguravanju poštivanja propisa i normi, čime osigurava ravnotežu između poslovnih interesa i zahtjeva zakonodavstva. Njihova uloga u zaštiti intelektualnog vlasništva, suzbijanju lažnog oglašavanja i promicanju poštenog natjecanja doprinosi stvaranju fer poslovnog okruženja.

Suradnja između policije i poduzetnika otvara vrata za razmjenu informacija i dijeljenje najboljih praksi. Edukacija poduzetnika o sigurnosnim rizicima i prevenciji kriminala povećava svijest i spremnost poslovnih subjekata na suočavanje s potencijalnim prijetnjama. Osim toga, suradnja se proteže na suzbijanje kibernetičkih prijetnji, gdje policija postaje ključni partner u zaštiti digitalnih resursa poduzetnika. Iako postoji niz izazova poput nedostatka povjerenja, različitih prioriteta i kulturnih raznolikosti, perspektive suradnje policije i poduzetnika donose brojne prednosti. Upravljanje novim oblicima kriminaliteta, jačanje povjerenja putem transparentnosti, razmjena informacija i zajednička odgovornost za stvaranje sigurnog poslovnog okruženja postaju ključni ciljevi. U budućnosti, digitalna transformacija i razvoj tehnologije postat će sve važniji aspekti suradnje. Suradnja s poduzetnicima u prevenciji i reakciji na kibernetičke prijetnje bit će ključna za zaštitu poduzetničkih resursa. Edukacija, partnerstva i lokalna suradnja također će se razvijati kako bi se adekvatno nosili s izazovima suvremenog poslovnog svijeta.

Izazovi i perspektive uloge javne uprave u poticanju poduzetništva reflektiraju dinamičnost današnjeg poslovnog svijeta. Brze promjene tehnologije, globalizacija i društveni trendovi zahtijevaju kontinuirano prilagođavanje strategija i pristupa. Javna uprava treba uskladiti svoje aktivnosti s tim promjenama kako bi ostala relevantna i učinkovita u podršci poduzetništvu.

Uloga javne uprave u poticanju poduzetništva je neophodna za postizanje održivog gospodarskog razvoja i društvenog napretka. Kroz stvaranje povoljnog okruženja, podršku inovacijama, pružanje obrazovanja i poticajne politike, javna uprava omogućuje poduzetnicima da ostvare svoj puni potencijal. S kontinuiranim zalaganjem za razvoj poduzetništva, javna uprava igra ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti ekonomije i društva.

6. LITERATURA

Knjige:

1. Dollinger, M. J. (2008). *Entrepreneurship, Strategies and resources*, Illinois, SAD: Marsh Publication, Lombard.
2. Acs, Z. (2013). *Entrepreneurship, Growth, and Public Policy*, Cambridge: Cambridge University Press.
3. Antić, T. (2019). *Javno pravo i javna uprava : organizacija države, državna uprava, lokalna samouprava, javne službe, upravni postupak i upravni spor*, Zaprrešić: Veleučilište s pravom javnosti Baltazar,
4. Barringer, B. R., Ireland, D. (2012). *Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures*. New York: Pearson Prentice Hall
5. Belić, M., Ćorić, G., Peruča B., I. (2008). *EU fondovi – vodič kroz europske fondove 2008.-2013*. Zagreb: Novum d.o.o.
6. Bradov, T. et al. (2007). *Želim biti poduzetnik*. Zagreb: CEPOR.
7. Friedman, S. (2016). *Successful Public/Private Partnerships: From Principles to Practices*, Washington DC, USA: Urban Land Institute.
8. Heady, F. (2011). *Public Administration: A Comparative Perspective*. London: Routledge,
9. Henry, N. (2013). *Public Administration and Public Affairs*, New York: Prentice Hall.
10. Hisrich, R. D., Peters, M. P., Shepherd, D. A. (2011). *Poduzetništvo*, Zagreb: Mate d. o. o.
11. Holzer, M. (2019). *Public Administration: An Introduction*, London: Routledge,
12. Koprić, I. (2008). *Hrvatska država i uprava stanje i perspektive*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
13. Koprić, I. (2014). *Europeizacija hrvatske javne uprave*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
14. Koprić, I. (2014). *Upravna znanost : javna uprava u suvremenom europskom kontekstu*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta
15. Koprić, I., Đulabić, V. (2017). *Evaluation of Decentralisation Programme in Croatia: Expectations, Problems, and Results*. U: Ivan Koprić i dr. (ur.) *Evaluating Reforms of Local Public and Social Services in Europe: More Evidence for Better Results*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

16. Lewandowski, M. (2017). *Public Sector Entrepreneurship and the Integration of Innovative Business Models*, Hershey, USA: Business Science Reference,
17. Maletić, I., et. al. (2016). *EU projekti - od ideje do realizacije*. Zagreb:TIM4PIN.
18. Mazzucato, M. (2013). *The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths*, London: Anthem Press.
19. Mrčetić, G. (2007). *Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi*. Zagreb: Društveno veleučilište
20. Musa, A. (2014). *Agencijski model javne uprave*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta.
21. Ott, S. (2012). *Introduction to Public Administration*. London: Pearson,.
22. Perko – Šeparović, I. (2006). *Izazovi javnog menadžmenta: dileme javne uprave*. Zagreb: Golden marketing
23. Pičuljan, Z. (2007). *Diplomacija kao državna služba*. Zagreb: Društveno veleučilište
24. Pusić, E. (2002). *Nauka o upravi*. Zagreb: Školska knjiga
25. Pušeljić, M. (2008). *Organizacija i funkcioniranje policije*. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske
26. Roberts, N. (2016). *Transforming Public Policy: Dynamics of Policy Entrepreneurship and Innovation*. New Yearsey: Jossey-Bass,
27. Seery, A. (2017). *Police Officer to Entrepreneur: The Six-Step Method for Building a Successful Business Beyond the Force*. Chicago: Rethink Press,
28. Staničić, F. (2015). *Policijsko upravno pravo*. Zagreb : Narodne novine
29. Stilin, A. (2009). *Poduzetnička orijentacija u funkciji uspješnosti poduzeća*. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb,.
30. Širola, D. (2014). *Poduzetništvo*. Rijeka: Veleučilište u Rijeci.
31. Windrum, P. (2008). *Innovation In Public Sector Services: Entrepreneurship, Creativity and Management*. London: Edward Elgar Pub,.
32. Yescombe, E. (2017). *Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance*. Oxford, UK: Butterworth-Heinemann,

Znanstveni članci:

1. Koprić, I. (2016). Reforma javne uprave u Hrvatskoj: ni bolni rezovi ni postupne promjene – nužna je nova upravna paradigma. *Političke analize*, Institut za javne financije 26 (1), 3 – 12

Internet izvori:

1. European Commission (2003). Green Paper Entrepreneurship in Europe, Brussels. Dostupno na http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2003/com2003_0027en01.pdf, (28.08.2023.)
2. Hrvatski Sabor (2014). Strategija razvoja javne uprave 2014. – 2020. Dostupno na <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//ZPPI/Strategije%20-%20OGP/uprava//Strategija%20razvoja%20javne%20uprave%20za%20razdoblje%20od%202015%20%20do%202020%20%20godine.pdf>, (27.08.2023.)
3. Morrissey, O., te Velde, D.W., Hewitt, A. (2007). Defining International Public Goods: Conceptual Issues, Overseas Development Institute, London. Dostupno na <http://www.earthsummit2002.org/es/issues/GPG/ODI.rtf> (28.08.2023.)
4. Singer, S. et al. (2017). Što čini Hrvatsku (ne)poduzetničkom zemljom? Dostupno na: <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2017/05/GEM2016-FINAL-za-web.pdf>, (29.08.2023.)

Zakoni i propisi:

1. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 150/11
2. Zakon o sustavu državne uprave, NN 66/19

7. POPIS TABLICA I SLIKA

7.1. Popis tablica

Tablica 1: Pogodnosti javnih dobara u realizaciji javne uprave	9
Tablica 2: Klasičan i agencijski model javne uprave.....	12
Tablica 3: Prednosti i nedostaci JPP – a.....	24
Tablica 4: Prednosti i izazovi policije u poduzetništvu.....	30

7.2. Popis slika

Slika 1: Usporedba hrvatske i europske poduzetničke infrastrukture	17
--	----

8. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Jelena Prelčec

Matični broj studenta: 0253033725

Naslov rada: Uloga javne uprave u razvoju poduzetništva

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristila sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirala niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam navela autora i izvor te ih jasno označila znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spremna sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta
